

זרע שמשון

פנינים יקרים וקצרים מתורת הגאון המקובל חסידא קדישא הרב מוה"ר שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זלה"ה מח"ס 'זרע שמשון' ותולדות שמשון נלב"ע ו' אלול תקל"ט ומקום קברו לא נודע שהבטיח שכל הלומד בספריו יזכה לישועות ונפלאות בבני חיי ומזוני

521 איין

פסח תשפ"ד

זרע שמשון הלימוד שמשפיע ישועות

אמרות שמשון

הקב"ה עשה בעצמו דין למצרים משום שאילו היו ישראל נשארים רגע אחד במצרים היו נטמעים בני שערי טומאה

עבדים היינו לפרעה במצרים ויציאנו ה' אלקינו משם ביד חזקה ובזרע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים. הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. יש להקשות, וכי בחוזק יד הוציאנו ולא בדין, והלא הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט (דברים לב, ד). ועוד קשה מהו הכפל ביד חזקה ובזרע נטויה.

ויש לפרש 'ביד חזקה' היינו שעשה ה' דינו לעצמו להוציאנו הואיל שהיה מקום פסידא וההלכה היא (ב"ק כז, ב) שאדם עושה דין לעצמו במקום פסידא. ועוד שהיה שם הבית דין של מעלה לברר ששלו הוא נוטל כדין, שהמציא את שלו מיד חברו מחוייב הוא לברר ששלו הוא נוטל כדין, משום הכי הביא עמו הבית דין, כמו שפרש"י (שמות יב, כט) וה' הכה, הוא ובית דינו. וזהו 'ובזרע נטויה', ובכך שנעשה בדין אף פרעה בעל כרחו הוציאם לחירות, וכמו שמצינו במדרש (ילקוט שמעוני רמז ר"ח) אמר להם הרי אתם בני חורין הרי אתם ברשותכם וכו'.

והטעם שלא רצה הקדוש ברוך הוא להעמיד הדבר בדין, אלא המתין עד שבאו לידי פסידא ואז עשה בעצמו. משום שרצה לרמוז שאין שהות למסור הדבר ביד שליח הואיל שהוא במקום פסידא.

וזה מה שממשיך לומר שאילו לא הוציאנו וכו' הרי אנו ובנינו משועבדים לפרעה וכו', כפי שכתבו המפרשים שאם לא היה גואלם תיכף ומיד כבר נכנסו במ"ט שערי טומאה, ואילו היו נכנסים בשער הנ' ח"ו לא היה להם עוד תקוה. ובכך מבאר הטעם למה הוציאנו ביד חזקה שעשה הקב"ה בעצמו את הדין, כי זה נחשב מקום פסידא. (זרע שמשון' הגדה של פסח אות א)

טעם נפלא מדוע הוצרך לומר שאף החכמים ויודעי התורה צריכים לספר ביציאת מצרים

ואפילו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו זקנים כלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח: יש לדקדק מאיזה צד יעלה על דעתנו לומר שהחכמים והנבונים וכו' יהיו פטורים ממצוה זו, ומפני מה הוצרך להדגיש ולומר שאפילו הם חייבים

ויש לומר שהואיל שמצוה זו מוטלת עלינו מחמת שאילו לא הוציאנו עדיין היינו שם לעבדים, היה מקום לחכמים וכו' לומר שהם פטורים, שאף אם היו שם היו הם בני חורין. דהנה מצינו בגמרא (סנהדרין קד, א) מעשה בשני בני אדם שנשבו בהר הכרמל והיה שבאי מהלך אחריהם, אמר אחד מהם לחבירו גמל שמהלך

לפנינו סומא באחד מעיניו וכו', כיון שמצא השבאי כדבריהם בא ונשקן על ראשו והביאן לביתו ועשה להם סעודה גדולה והיה מרקד לפניהם ואומר ברוך המקום שבחר בזרעו של אברהם ונתן להם מחכמתו ובכל מקום שהם הולכים נעשים שרים לאדוניהם ופטרום והלכו לבתיהם לשלום. ומוכח שמי שהוא חכם קונה החירות בחכמתו.

וכן מצינו ביוסף שאמר לו פרעה (בראשית מא, לט) 'אין נבון וחכם כמוך אתה תהיה על ביתי וכו', וכן מי שיודע את התורה אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה (אבות פרק ו ב), לכן הוצרך להודיענו שאף הם חייבים בסיפור יציאת מצרים.

והטעם הוא, שכל מי שמרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח, ואם שאר האנשים אחר שיצאו ידי חובתם עם כל זה הם משובחים אם יוסיפו על חובתם, אם כן אף אלה החכמים אף שלפי דעתם הם פטורים, מכל מקום לא גרעי משאר האנשים לאחר שהשלימו חובתם. (זרע שמשון' הגדה של פסח אות א)

השבח כמה שרבים עומדים עלינו לכלותינו

והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שכלל דור דור עומדים עלינו לכלותנו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם. יש לדקדק מה כוונת המגיד 'שלא אחד בלבד עמד עלינו וכו', וכי מה איכפת להם לישראל אם יש אחד שרוצה בכל עת לכלותם או שיש רבים שרוצים לכלותם, בכל אופן הם בסכנה וצריכים נס להינצל, ועל כך צריכים להודות לפניו יתברך. ועוד שנראה מתוך דברי בעל ההגדה שמודים לפני הקב"ה ממש על דבר זה שהיו רבים שרצו לכלותינו, וצריך להבין מה שבה יש בדבר זה.

ויש לתרץ דהנה אמרו בגמרא (פסחים פז, ב) 'צדקת פרזונו בישראל, צדקה עשה הקב"ה עם ישראל שפזרן לבין האומות, כי בכך הגוים אינם יודעים איך להתנהג עמו, כי להרוג את כל היהודים אינם יכולים, שהרי אין כולם נמצאים תחת שליטת אותה אומה, ולהרוג את אלו שנמצאים תחת שליטתם גם כן אינם חפצים, כי בכך יקראו להם מלכותא קטיעתא [מלכות שאינה עושה פעולה שלימה] עיי"ש. נמצא מבואר מאד שאכן על כך אנו מודים, על כך שהקב"ה פיזר אותנו בין האומות, וממילא ישנם הרבה שעומדים עלינו לכלותינו, כי כל אומה רוצה להרוג את היהודים שבקרבתם, אך אינם יכולים היות שאינם רוצים להיקרא מלכות מקוטעת, ברם אם היה רק אחד שעומד עלינו לכלותינו, והיינו שכל היהודים היו בגלות תחת אומה אחת, ממילא היו יכולים חלילה להוציא את זממם לפועל. וזה מה שאנו מודים, והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא רק אחד בלבד וכו', והיינו שאנו מפוזרים בין האומות וממילא אף שיש הרבה שרוצים להרוג אותנו, מכל מקום הרי זה טובה גדולה עבורינו, כי דוקא מחמת כן אנו ניצולים מידם. [עיי"ש עוד שמיישב מדוע נקט בכל דור דוד ולא נקט כל אומה ואומה]. (זרע שמשון' הגדה של פסח אות ה)

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

לעילוי נשמת

האשה החשובה מרת רבקה מירל ב"ר יהושע לרנר ע"ה נלב"ע י"ח ניסן תש"פ ת.נ.צ.ב.ה.

הוקדש ע"י בנו הרחוק רבי שלום לרנר ובתי חנה אסתר אשקלון

רפואה שלימה

ניסים בן שרה שישלח לו ה' רפואה שלימה ובריאות איתנה ברפ"ח אבריו וסני' גידיו

הצלחה וישועה

ישעיה בן צלחה לישועה והצלחה גדולה בעסקיו ולא יחיה לו שום פגע

זיווג הגון

שרה שרון בת סופיה לזיווג הגון בקרוב ממש מתוך אישר ושמחה

הצלחה מיוחדת

מנוחת הנפש אליאס בן איתררייה וזוגתו

סופיה בת אסתר

עושר ושפע בלי גבול הצלחה ובריכה בעסקיהם מתוך מנוחת הנפש

זיווג הגון

יוכבד ג'ובנה בת מירב תמר לזיווג הגון בקרוב ממש מתוך אישר ושמחה

ברכה והצלחה

שאול בן רחל להצלחה גדולה בכל העניינים ובריכות הרבות

ברכה והצלחה

דניאל אורי בן רגינה מלכה שיזכה לשפע ברכה והצלחה בכל העניינים ולהשלמת העסקה

מקום שהיה שם עפר והיה בו טיפת מים היה נעשה צפרדע.]-
שנעשה צפרדע ממים ועפר יחד] חזקיה ברבי אומר, אם כשיטה
הזו לא לקו בתיהם של גדולים שהיו עשויים בשיש ובפסיפס
-] ואין שם עפר], אלא מלמד שהיה הצפרדע עולה ונבקע השיש
וכו'. שאכן אצל בתיהם של הגדולים עלו הצפרדעים מן הארץ ולא מן המים.
ולכן סיים קרא ואמר 'בחדרי מלכיהם', כלומר מה שאמרת 'שרץ ארצם'
ולא שרץ היאור, שבאו הצפרדעים בלי עפר ומים, זהו בחדרי מלכיהם שהיו
עשויים בשיש ובמסיפס ושם באו הצפרדעים מן הארץ ששברו את השיש
ועלו. (זרע שמשון' פרשת בא אות ב)

המצריים שלחו את ישראל לצוד שקצים ורמשים בכדי שיאכלו מהם ויגרום להם שלא יפרו וירבו

שָׂרָץ אֲרָצָם צִפְרָדַיִם בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם (תהלים קה, ל):

הנה בטעם מכת הצפרדעים מצינו מדרשים חלוקים, שהילקוט (שמעוני
וארא רמז קפ"ב) נתן הטעם לפי שהמצריים בקשו לאבד אומה שעתידה לקבל
התורה שנמשלה למים, שנאמר (ישעיה נה, א) 'הוי כל צמא לכו למים', יבא
דבר שגידולו ומחיתו במים ויפרע מהם. ובמדרש רבה (שמות י, ה) נתן טעם
אחר לפי שהמצריים מינו את ישראל לצוד להם שקצים ורמשים לכן הביא
עליהם צפרדעים.

ויש לנו להתבונן להטעם שנעשו משום ששלחו את ישראל לצוד שקצים
ורמשים, מה היתה כוונת המצריים לשלוח עם בני ישראל לאסוף להם שקצים
ורמשים. ועוד מה חטאו בזה, והלא כבר היו להם לעבדים מחמת חוב הגלות,
ומדוע עבודה זו שהעבידו אותם בכך גרוע משאר עבודות.

ויש לבאר עפ"י מה שאמרו בגמרא (שבת פו, ב) שעל ידי אכילת שקצים
ורמשים נגרם שלא יפרו וירבו כל כך וזה גורם נזק לגופם של הגוים שאוכלים
שקצים ורמשים.

והמצריים שכל כוונתם היתה שישראל לא יפרו וירבו, היו שולחים אותם
לצוד להם שקצים ורמשים כדי שמתוך כך יתאוה לאכול מהם ויהיה
נזק לגופם כמו למצריים ולא יפרו וירבו יותר מהם ובכך יוכלו לאבדם,
כמו שאמר הכתוב (שמות א, ט) 'הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו', ומוכח
שהמצריים חששו מכך שבני ישראל מתרבים. ולכן מדה כנגד מדה שלח
להם צפרדעים שהיו מסרסין אותם כמו שאמרו במדרש (שמו"ר י, ג) וכדכתיב
(תהלים עח, מה) 'וצפרדע ותשחיתם'.

ובזה מדוקדק מאד מה שאמר הפסוק 'שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם',
שמשמע שהיה ענין מיוחד שיבוא בחדרי מלכיהם, ולפי מה שנתבאר מובן
מאד, שהיות שעיקר כוונתם במה ששלחו ישראל לצוד שקצים ורמשים
היה כדי לגרום להם שלא יפרו וירבו ויוכלו לאבדם, ודבר זה תלוי בעיקר

מחמת האותות שנעשו לישראל בתחילה עשה הקב"ה מופתים במצרים

שָׁמוּ בָם דְּבַרִי אֶתוֹתַי וּמִפְתֵּיִם בְּאֶרֶץ חָם (תהלים קה, כז):
יש לדקדק מה כוונת אומרו 'שמו בם' על מי הכוונה, שהרי בסוף הפסוק
כתוב 'ומופתים בארץ חם' והיינו על המצריים ומה הכוונה במה שאמר
תחילה 'שמו בם'.

ויש לפרש עפ"י מה שידוע שבתחילה לא האמינו ישראל שיגאלו שהרי
עדיין לא הגיע זמן הגאולה, שעדיין לא עברו ארבע מאות שנה בגלות, אולם
אחר כך כשראו את האותות שעשה להם משה ואת הסימן שאמר להם
'פקוד יפקוד' אז האמינו שאכן משה נשלח אליהם לגאול אותם וכפי שאמר
הפסוק (שמות ד, לא) 'ויאמן העם'. ומצינו בחז"ל (ילקוט שמעוני פרשת בשלח רמז
רמ) לא נגאלו ישראל אלא בזכות האמונה. ולאמונה הזו זכו אחר שראו את
האותות שעשה להם משה. וזה כוונת הפסוק 'שמו בם דברי אותותי', 'בם'
היינו בישראל, שמשה עשה לישראל אותות, ועל ידי אותות אלו האמינו
בגאולה ומחמת כן עשה הקב"ה 'מופתים בארץ חם' לגאול אותם. (זרע
שמשון' פרשת בא אות ב)

אותם שהיו רשעים ולא האמינו מתו במכת חושך

שָׁמוּ בָם דְּבַרִי אֶתוֹתַי וּמִפְתֵּיִם בְּאֶרֶץ חָם שְׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ
וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבַרֹּךְ הַפֶּךְ אֶת מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת דָּגְתָם
(תהלים קה, כז-כט):

יש לדקדק למה הזכיר בתחילה את מכת חושך.

וי"ל עפ"י מה שאמרו חז"ל (ילקוט שמעוני פרשת בשלח רמז רמ) לא נגאלו
ישראל אלא בזכות האמונה. והנה לכאורה קשה איך עשה הקב"ה אותות
ומופתים לישראל במצרים, הלא רוב בני ישראל לא האמינו ולא היו רוצים
לצאת ממצרים ומה זכות הוא לישראל אם רק מיעוט מהם האמינו בגאולה
ומפני מה זכו לצאת ממצרים, והלא העולם נידון לפי רובו.

על כך תירץ הפסוק 'שלח חושך ויחשיך' שהקב"ה היה יודע שעתיד הוא
להביא את מכת חושך ולהמית את רשעי ישראל וכמו שמבואר במדרשים
(הובא ברש"י שמות יג, יח) שרק חלק חמישי מבני ישראל יצאו ממצרים, וארבע
חלקים שהיו רשעים מתו בשלושת ימי האפילה שהיה במכת חושך. ולכן
עשה עבור בני ישראל אותות ומופתים כי ידע שרק הצדיקים שמאמינים
בו יהיה להם הנאה מכך. ולכן הקדים הפסוק להזכיר מכת חושך בתחילה
לרמוז על כך, שמחמת מה שעתיד להיות במכת חושך היה יכול הקב"ה
לעשות להם אותות ומופתים. (זרע שמשון' פרשת שמות אות יז ופרשת בא אות ב)

בחדרי המלכים באו הצפרדעים מן הארץ ולא מן המים

שָׂרָץ אֲרָצָם צִפְרָדַיִם בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם (תהלים קה, ל):

ומשמע שעלו הצפרדעים מן הארץ ולא מן היאור. וקשה הלא בתורה כתוב
(שמות ז, כח) 'ושרץ היאור צפרדעים' ולא הארץ.

ויש לומר עפ"י מה שאמרו במדרש (מדרש רבה שמו"ר יד) רבי יוחנן אמר כל

**משנתו של הזרע שמשון זלה"ה בהשפעת ניסים
לישראל כפי שנאמרו תוך דברי שבח והודאה של
המשפיע הרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א
במעמד רבבות אלפי ישראל**

**הזוואה' כיטוב כיצואק חסדו
/ על הכל אנחנו מודיקין**

בליל ראש חודש ניסן, ערך כ"ק הרה"צ המשפיע רבי אלימלך בידרמן שליט"א שמחת תנאים לרגל אירוסי בנו החתן שליט"א, עם בת הרה"צ אב"ד צאנז טבריה שליט"א, בן כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז שליט"א, וחתן כ"ק מרן אדמו"ר מסטרופקוב שליט"א. במרכז המעמד נשא הרה"צ רבי אלימלך שליט"א דברי הודאה במעמד רבבות אלפי ישראל, וכה אמר:

ראשונה צריך להודות לה', 'אודה ה' בכל לב בסוד ישרים ועדה', אנו מודים ומהללים את הקב"ה, על שאנו זוכים לשמחה גדולה ואנו צריכים להודות ולהלל, ומתוך הודאה זו יבואו עוד ניסים. וכפי שכתב רבינו הזרע שמשון זלה"ה, מדוע נקרא הנס בשם נס, כי הם שני האותיות היחידות נ' וס', שהמילוי שלהם הוא כמניין האות עצמו, נ' המילוי שלו גם חמישים, וכן האות סמ"ך המילוי שלו מ-ך, שהם ביחד כמניין שישים. ומסביר רבינו הזרע שמשון את הרמז שבדברים, שבעת שהאדם מודה על נס אחד, בא לו בזכות זה עוד נס.

ועל פי זה מבאר רבינו הזרע שמשון את דברי הגמרא (שבת צז, א): 'ויבלע מטה אהרן את מוטותם', אמר רבי אלעזר נס בתוך נס. ומקשה רבינו הזרע שמשון, מהו הלשון 'נס בתוך נס', היה צריך לכתוב שני נסים נעשו לו, אלא הכוונה היא שנס אחד בא מתוך נס ראשון, כשמודים על נס אחד בא עוד נס, וזהו 'נס בתוך נס'.

ולפי זה מסביר רבינו הזרע שמשון את טעם דברי ההלכה האומרת (שו"ע או"ח סימן רי"ח ס"ד), שבעת שהאדם בא אל מקום שנעשה לו בו נס, צריך להודות גם על הנסים האחרים שנעשו לו, ולכאורה יש להבין מדוע, ומתוך רבינו הזרע שמשון, כי אם לא היה מודה על הנס הראשון, לא היו מגיעים לו עוד ניסים, ממילא כל הניסים קשורים זה לזה, בזכות ההודאה בנס הראשון בא נס השני. ולכן במקום הנס השני צריך להזכיר את הראשון שגרים זה הנס. ובמקום הנס הראשון צריך להזכיר הנס השני להודיע את גודל כוחו של הנס שגרים לעוד ניסים. ומוסיף רבינו הזרע שמשון ואומר, שעל כן מברכים 'מי שגמלך טוב, הוא יגמלך טוב סלה', כי מתוך ההודאה על נס זה, יבואו לו עוד ועוד ניסים. וזה גם כוונת הכתוב 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו' שפתח בלשון יחיד 'כי טוב', וסיים ברבים כי לעולם חסדו. כי כשנודה על נס הראשון והיחיד זה יגרום שימשיך לנו ניסים לעולם.

הרה"צ רבי אלימלך שליט"א סיים את דברי הזרע שמשון בהתרגשות עצומה: רצונכם לידע איך זוכים לניסים, מי שם נסים? שבח והודאה לבורא עולם!!!

בעצת וגזירת השרים ולכן נענשו הם באופן מיוחד שבאו לתוך חדריהם. שהרי אם הטעם ששלחו את ישראל לצוד שקצים בכדי שיהיה להם מה לאכול בודאי אין דבר זה שייך לשרים והמלכים שבודאי אינם אוכלים מאכלים מאוסים אלו, אלא ודאי מתוך כך אנו למדים שהטעם ששלחו את ישראל לצוד היה בכדי לאבדם. (זרע שמשון' פרשת וארא אות ט')

**החרטומים הבינו כבר במכת כינים
שנעשה להם עירבוב בחכמתם**

אָמַר וַיְבֹא עֲרֹב כְּנִים בְּכָל גְבוּלָם (קה, לא):

יש להקשות למה הזכיר ערוב קודם כינים. **ויש** לתרץ עפ"י מה שמבואר בזוהר (פרשת וארא ל, ב) שבמכת ערוב וכינים ערבב להם הקב"ה למצרים את כל מיני החכמות שלהם שלא יוכלו להידבק בהם ולהשיגם. מכת כינים גרם בלבול למטה ומכת ערוב גרם בלבול אף בכוחם למעלה. והנה עיקר העירבוב ניכר במכת ערוב שאז באו כל החיות מעורבבות, אולם החרטומים כבר הבינו על זה הבלבול כבר במכת כינים שאז התחיל הבלבול למטה, ומשום כך הקדים להזכיר מכת ערוב לומר שמיד בתחילה הבינו על העירבוב שנעשה להם. (זרע שמשון' פרשת בא אות ב)

**הקב"ה נתן לישראל קצת מצות
כדי שלא יהיה להם בושה**

**כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קְדָשׁוֹ אֶת אַבְרָהָם עֶבְדוֹ וַיּוֹצֵא עִמּוֹ
בְּשָׁשׁוֹן בְּרִנָּה אֶת בְּחִירָיו (קה, מב-מג):**

יש לדקדק דמה איכפת אם הוציאים בששון וברנה. ועוד דפשיטא שאם הוציאים משעבוד לגאולה שיהיה להם ששון ורנה.

ויש לפרש, דהנה מבואר במדרשים שהקב"ה הוציא את ישראל ממצרים בזכות אברהם, ועוד מצינו בחז"ל שבזכות מצות לקיחת קרבן פסח וברית מילה יצאו ממצרים. ונראה הביאור שאם היה מוציאים ממצרים בלי שום זכות שלהם ורק בזכות של אברהם היה להם קצת בושה, וכמו שאמרנו בירושלמי (ערלה פ"א ה"ג) שמי שאוכל משל אחרים הוא מתבייש להסתכל בפניו. ואם כן לא הייתה הגאולה נעשית להם באופן מושלם והיה נשאר להם קצת עצבות מחמת הבושה. משום כך ציווה אותם הקב"ה על מצות ברית מילה ולקיחת השה בשביל קרבן פסח שבכך יהיה להם גם זכות של עצמם ולא יהיה להם בושה, ואף שבודאי עיקר זכות היציאה ממצרים מחמת אברהם מכל מקום כשנצטרף עם זה גם זכות המצוות שעשו הם לא היה להם כל כך בושה.

וזה מה שדקדק הפסוק לומר 'כי זכר את דבר קדשו את אברהם' והיינו שמחמת זכותו הוצרך להוציאים ממצרים, מכל מקום 'ויציא את עמו בששון' שנתן להם קצת מצות שבכך לא יהיה להם בושה ויהיה להם שמחה. והוסיף לומר 'ברינה את בחירי' שבתחילה מדבר על פשוטי העם שהוצרכו לקצת מצות כדי שיהיה להם שמחה וששון, אולם 'בחירי' הצדיקים שהיו להם גם זכויות אחרות היה להם 'רנה', שהרנה הוא יותר גדול מהששון, כי רינה היינו מה שאדם משמיע לאנשים אחרים את שמחתו, והוא יותר גדול מהששון שזה רק בינו לעצמו. (זרע שמשון' פרשת בא אות ח)

הילולת הגה"ק בעל ה'משנה למלך' רבי יהודה רוזאניס זלה"ה - אב"ד קושטא

ביום שלישי פרשת אחרי כ"ב ניסן יחול הילולת הגה"ק בעל ה'משנה למלך' רבי יהודה רוזאניס ז"ע - אב"ד קושטא שחיבר גם את הספר הנודע 'פרשת דרכים', נלב"ע כ"ב ניסן תפ"ז, אשר רבינו מרבה להביא מחידושי הנפלאים כידוע לכל לומדי הספרים זרע שמשון ותולדות שמשון, מפלפל רבות בחידושי תורתו ובעיקר בהקשר לנידון ההלכתי המפורסם האם האבות יצאו מכלל בני נח, רבינו מיישב בכך תמיהות רבות, ענין זה נוגע גם לקריעת ים סוף שאירע בשביעי של פסח,

להלן נצטט מתוך דבריו של רבינו השייכים לדבריו של הפרשת דרכים זלה"ה,
ויהי רצון שזכות הצדיקים יעמוד למליץ ולזכות עבור כל הלומדים ועבור כל כלל ישראל.

שער הספר
פרשת דרכים בדפ"ר

מדוע השר של ברד לא הציל את אברהם

רבינו הזרע שמשון מביא את הפרשת דרכים' סוף דרוש ב', שכתב שהמלאכים סברו שאברהם אבינו לא היה רשאי למסור עצמו על קידוש ה', כיוון שלא יצא מדין בן נח, ואילו אברהם אבינו טען שרשאי להחמיר על עצמו, כשם שהנביא מישאל ועזריה מסרו עצמם אף שלא היה שם עבודה זרה ממש. ולפי זה מתרץ רבינו הזרע שמשון (פרשת נח אות ט), מדוע השר של ברד לא הלך להציל את אברהם אבינו כשם שהלך להציל את הנביא מישאל ועזריה, כי סבר כשיטת המלאכים שסברו שאין לו רשות למסור עצמו על קידוש ה', ואילו גבריאל סבר כמותו שרשאי, ולכן שמר עליו מכבשן האש. וכך ממשך רבינו בהרבה מקומות (פרשת ויצא אות ה; פרשת וישלח אות יד; פרשת ויגש אות א ועוד) לפלפל לפי דרכו של הפרשת דרכים בחידושים נפלאים.

מחלוקת יוסף והשבטים אם כבר יצאו מכלל בני נח

הנידון הזה נוגע גם לענייני הפסח, לגבי זכאותם של ישראל בעת יציאת מצרים שיקרע בפניהם הים, וכפי שמביא רבינו הזרע שמשון' פרשת וישב (אות י), שהמחלוקת של יוסף עם אחיו היתה, שהשבטים היו סוברים שהם יצאו לגמרי מכלל בני נח, ויוסף היה תופס להחמיר כשתי הסברות הן בדיני בני נח והן בדיני ישראל, וזאת לפי שגם יעקב אביהם היה מסתפק בזה. אמנם השבטים שאחזו שהם כבר כבני ישראל לכל דיניהם, היו המה אוכלים אבן מן החי מבהמה מפרכסת, שמוותרת לישראל ואסורה לבן נח, הם אמנם עשו זאת בצנעה דהיינו רחוק מאביהם, מחמת כבודו. ומביא רבינו שנמצא שהשבטים חטאו שזולזלו בסברת אביהם, אף על פי שלפי האמת היה הדין ברור בדעתם היפך סברת אביהם, ויוסף חטא שהגיד את הדבר לאביו, הואיל שהם לא התכוונו חס וחלילה לזלזל בכבוד אביהם, אלא שהיה הדבר ברור כפי סברתם.

ביאור נפלא בדברי המדרש פליאה בשייכות קריעת ים סוף לשנת השבטים את יוסף

כאן מביא רבינו הזרע שמשון' את דברי הפרשת דרכים' (דרך האתרים דרוש א' ד"ה וע"י האמור) שמפרש את המדרש פליאה, שכתב: "למה וישנאו אותו, כדי שיקרע הים בפניהם". ומבאר הפרשת דרכים, שהמדרש מתכוון לשאול למה שנאו השבטים את יוסף, אדרבה, היה להם לשמוע בקול דברי יוסף, להחמיר הן בחומרות בני נח והן בחומרות בני ישראל, כי הרי יוסף היה חכם מהם כדכתיב כי בן וקניזים הוא לו' וכו', (והתרגום כתב שהכוונה היא שהיה בן חכם, וכתב רש"י שכל חכמתו העביר לו). ובפרט שנתבע מהם להתנהג בחסידות, והיה להם לשמוע בקולו. ועל זה מתרץ המדרש פליאה, שהם שנאו אותו 'בשביל שיקרע הים בפניהם', דהיינו כי אילו היו השבטים תופסים את שני החומרות, לא היה הים יכול להיקרע בפני בניהם ביציאת מצרים, כי מידת הדין הרי טענה שאף ישראל עבדו עבודה זרה במצרים, ומה נשתנו אלו מאלו. והקב"ה יררץ להם שהם עבדו מחמת אונס ושגגה מרוב צרות הגלות. וזה היה טענת השבטים, שאם היו תופסים כחומרות בני נח לא היו יכולים להינצל, כי הרי בן נח חייב גם על השוגג, ואם לבני ישראל היה דין של בן נח, אזי אף הם היו עובדים עבודה זרה משגגה ואונס היו חייבים, ולא היו זוכים שייקרע הים בפניהם, ועל כן היה להם התנגדות ושנאה ליוסף, בכדי להציל את בני ישראל ממידת הדין. וזה כוונת המדרש: "למה וישנאו אותו, כדי שיקרע הים בפניהם". ושפתים ישק.

רבינו יהודה רוזאניס זלה"ה,

נולד בשנת תי"ז, וכבר מגיל שש החל רוח לפעמו, ומימי נעוריו עד ימיו האחרונים היה הוגה בתורה יומם ולילה, ולא עלה על יצונו כמעט. היה תלמיד מהר"ש הלוי ומהר"י מטראני, והוא נלקח לחתן אצל דודו הגה"ק רבי אברהם הזקן רוזאניש אב"ד קושטא, ולאחר נישואיו שלח ידו במסחר ונשא ונתן עם השולטן אחמד השלישי באנדרפול.

לאחר פטירת חתנו ירש ממנו את הונו, ואז החל להרביץ תורה ברבים והעמיד תלמידים הרבה, וכן התמנה לרב ואב"ד קושטא, והחל לפסוק הלכות לכל דורש. זכה לתורה וגדולה במקום אחד. באחרית ימיו חלה למשך שנתיים, וביום כ"ב ניסן, שמיני של פסח שנת תפ"ז, נלקח לבית עולמו.

רבינו החיד"א כתב עליו: "המאור הגדול, גאון עוזנו, מופת הדור, גדול בדורו, ועמוד העולם, רב תנא". וה'אור החיים' - זלה"ה, גם קילסו ושיבחו בכתובים. אחר פטירתו הוציא תלמידו רבי יעקב כולי זצ"ל את ספריו: 'משנה למלך' - על הרמב"ם, וספר 'פרשת דרכים' - דרשות ודברי מוסר.

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

ברכה בשפע

ברוך צבי ניסים
בן שושנה לאה
להצלחה גדולה בכל עסקיו
ולשפע בלי גבול

זש"ק והצלחה

רפאל בן סופיה
וזוגתו

נמלי בת אליסיה
שיזכו להיפקד בוש"ק בקרוב
הצלחה מרובה
וברכה בכל העניינים

פרנסה בשפע

רפאל דוד בן נעמי
להצלחה בכל העניינים
ולשגשגות טובות
פרנסה בשפע מתוך נחת

רפואה שלימה

רחל בת סעדיה
שישלח לה ה' רפואה שלימה
ובריאות איתנה
ברחמי"ח אבריו ויטויה גידיו

זש"ק

נתנאל בן רחל
וזוגתו

רעות בת איריס
להיפקד בוש"ק בקרוב

ליווי הגון

יעקב בן רחל
סוזי בת רחל
לירון בת רחל

ליווי הגון ולרפואת הגוף והנפש
יראת שמים והתרוממות רוחנית

הצלחה וברכה

יונתן שמואל
בן רבקה דינה
להצלחה גדולה
וברכה בכל משאלות לבו

'קול זרע שמשון'

ארץ ישראל
02-80-80-600

ארה"ב
716-229-4808

לונדון
0333-300-2515

לכניסה ישראל
לשיעורים החדשים:
לשון הקודש 1-4
אידיש 2-5
אנגלית 3-1
ראיונות מיוחדים
ומרתקים 1-1-5

שיעורים ספורי ישיבה
מרתקים חדשות זרע שמשון
שיחות מיוחדות

ותחזק כ"י יק"ו!!!
אסור ל"ס @ !!!

מוקד זרע שמשון: 02-80-80-500 לקבלת הגליון לשלוח למייל: zera277@gmail.com או באתר: <https://www.zerashimshon.co.il/donation/>

יוצא לאור ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 ארה"ק הרב ישראל זילברברג 05271-66450

ארה"ב הרב מנחם בנימין פאשקעס: 347-496-5657 mbpaskesz@gmail.com Zera Shimshon C/O B Paskesz 1645 48 ST Brooklyn NY 11204

ניתן להפקיד בבנק מרכזי (17)
סניף 635 מ.ח. 71713028 ע"ש זרע שמשון
כמו"כ ניתן לתרום ככרטיס אשראי

ניתן לשלוח תרומות והנצחות לזכות ולע"נ
ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים

ניתן להשיג את הספר 'זרע שמשון'
בארה"ק: 05271-66-450
בארה"ב: 347-496-5657

זרע שמשון ע"ר 580624120

זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומוזני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו